

Avdelningen för ekonomisk statistik
Barbro von Hofsten
019-17 67 24

Bokföringsnämnden
Box 7849
103 99 Stockholm

Bokföringsnämndens vägledning K2

Årsbokslut

Yttrandet ger en beskrivning av de konsekvenser som Statistiska centralbyrån (SCB) kan överblicka inom statistikområdet i rollen som producent av officiell statistik.

1 Sammanfattning

SCB anser att föreslagna upplysningskrav är otillräckliga, speciellt viktigt är upplysningar om nettoomsättningens storlek för företag med förkortad resultaträkning och anläggningstillgångar. SCB skulle helst se att möjligheten att lämna förkortad resultat- och balansräkning tas bort och att korrigeringar av den ingående balansen för poster där redovisningsprincip ändrats avkrävs företagen. SCB ser också negativt på att företagen inte behöver lämna någon förvaltningsberättelse eller ange jämförelsetal i årsbokslutet. Ett av syftena med det allmänna rådet, att förenkla för företagen, uppnås inte fullt ut om SCB ändå måste kräva in uppgifterna från företagen.

SCB välkomnar att uppställningsformen för resultaträkningen begränsas till den kostnadsslagsindelade. SCB ser också positivt på att föreningar ska göra tillägg i resultaträkningen för medlemsavgifter, gåvor och bidrag, att samfällighetsföreningar ska göra tillägg för uttaxerade bidrag och att stiftelser ska göra tillägg för räntor, utdelningar och gåvor.

2 Allmänna synpunkter

SCBs företagsstatistiska undersökningar syftar till att beskriva företagssektorns struktur och utveckling samt utgöra viktiga underlag för nationalräkenskaperna. SCB sammanställer årligen uppgifter för aktiebolag, ekonomiska föreningar, handels- och kommanditbolag, stiftelser, ideella föreningar och enskilda näringsidkare. Tillsammans med administrativt material från Skatteverket utgör årsredovisningar och årsbokslut underlag för statistikinsamlingen. Det administrativa materialet består av en bilaga till företagets deklaration (standardiserade räkenskapsutdrag, SRU) och innehåller resultat- och balansräkningsuppgifter. Utifrån dessa underlag kan uppgiftsinsamlingen anpassas för att uppnå de krav som ställs på statistiken. Genom att uppgifterna redan tagits fram hos företagen för att

redovisas i en årsredovisning eller årsbokslut blir det också lättare för dem att lämna motsvarande uppgifter till SCB. Uppgifter som inte finns framtagna ökar den administrativa bördan för företagen avsevärt. Ett av syftena med det allmänna rådet, att förenkla för företagen, uppnås inte fullt ut om SCB ändå måste kräva in uppgifterna från företagen. Om kraven på innehållet i årsbokslut minskar ser SCB en risk för att även SRU-materialet på sikt ska försämrats. Om detta skulle hända finns en stor risk för att kvaliteten på den ekonomiska statistiken minskar och uppgiftslämnar- bördan ökar. Förslaget till nytt allmänt råd om årsbokslut berör företag, föreningar och stiftelser inom undersökningarna Företagens ekonomi, Organisationers ekonomi och Civila samhället.

3 Specifika synpunkter

3.1 Kapitel 1 - Tillämpning

I kommentaren till punkt 1.4 föreskrivs att ett företag som tillämpar det allmänna rådet alltid får lämna fler upplysningar än det allmänna rådet föreskriver. SCB ser positivt på denna möjlighet.

3.2 Kapitel 3 – Årsbokslutets utformning

SCB välkomnar att företagen enligt punkt 3.4 inte har möjlighet att välja funktionsindeldad uppställningsform för resultaträkningen. SCB bedömer det dock som olyckligt att företagen enligt kommentaren till punkt 3.5 inte behöver ange jämförelsetal till beloppsuppgifterna i resultat- och balansräkningen. Krav att redovisa jämförelsetal ställs däremot på föreningar, samfällighetsföreningar och stiftelser. Detta är positivt, men SCB hade önskat att alla företag omfattades av denna informationsplikt. SCB välkomnar att föreningar, samfälligheter och stiftelser har möjlighet att anpassa rubriker och summeringsrader efter innehållet.

3.3 Kapitel 4 – Uppställningsformer för årsbokslutet

Enligt detta kapitel (punkt 4.4 och 4.7) har företagen möjlighet att upprätta resultat- och balansräkningar i förkortad form. Ur statistiksynpunkt är detta mycket olyckligt, eftersom värdefull detaljinformation slås samman i mer intetsägande summarposter. Både insamling och granskning av statistikuppgifter, främst inom undersökningen Företagens ekonomi, försvåras väsentligt för företag som väljer förkortad resultaträkning, vilket SCB vid ett flertal tillfällen tidigare har påpekat. Uppgifter från denna undersökning utgör viktigt underlag för beräkningen av Sveriges BNP. Speciellt besvärande är posten benämnd bruttoreultat i resultaträkningen, där i stort sett hela företagens normala rörelse bakas ihop till en enda post. SCB skulle helst se att möjligheten att lämna förkortad resultat- och balansräkning tas bort helt. Om detta inte är möjligt skulle SCB föredra att tabellerna med de förkortade uppställningsformerna stryks ur det allmänna

rådet och istället ersätts av texter om vilka poster som är möjliga att slå ihop. Detta för att inte locka fler företag än nödvändigt att välja detta alternativ.

Under rubriken övriga externa kostnader i punkt 4.3 nämns att lämnade bidrag som ideella föreningar beslutat om ska ingå. SCB hade helst velat se att föreningarna behövde specificera lämnade bidrag som en egen kostnadspost. Enligt punkt 4.11 ska föreningar göra tillägg i resultaträkningen för medlemsavgifter, gåvor och bidrag, vilket är positivt för SCB:s undersökningar Organisationers ekonomi och Civila samhället. Det vore dock önskvärt med en utförligare beskrivning av vad som ska räknas som gåvor respektive bidrag. Att uttaxerade bidrag läggs till för samfällighetsföreningar enligt punkt 4.13 och att räntor, utdelningar och gåvor läggs till för stiftelser enligt punkt 4.14 välkomnas av SCB.

3.4 Kapitel 5 – Förvaltningsberättelsen

Enligt detta kapitel behöver företagen inte lämna någon förvaltningsberättelse, vilket är negativt för SCB. Förvaltningsberättelsen innehåller ofta information som är värdefull ur statistiksynpunkt. Företagen ges dock möjlighet att lämna fler upplysningar än vad det allmänna rådet kräver, vilket SCB välkomnar.

3.5 Kapitel 19 – Upplysningar

SCB anser att de upplysningar som föreslås ingå i ett årsbokslut är otillräckliga för statistikändamål. SCB skulle önska att fler tilläggsupplysningar enligt 5 kapitlet ÅRL vore obligatoriska även för företagen som upprättar årsbokslut.

Speciellt viktiga upplysningar för statistikändamål är följande:

Upplysning om nettoomsättningens storlek för företag med förkortad resultaträkning. Denna uppgift är av stor betydelse för att kunna använda uppgifter från företag med ett redovisat bruttoresultat som första post i sin resultaträkning. Uppgiften om nettoomsättning används exempelvis av SCB:s nationalräkenskaper vid beräkning av produktions- och förbrukningsvärden inom näringslivet.

Anläggningstillgångar. Noten om anläggningstillgångar är viktig för investeringsberäkningarna, som är en viktig komponent i framtagandet av Sveriges BNP. Det är betydligt lättare för företagen att svara på frågor från SCB om investeringar ifall uppgifter om tillgångarnas anskaffningsvärde, avyttringar, avskrivningar etc. redan finns framtagna.

Enligt punkt 19.4 ska företag som utför tjänste- eller entreprenaduppdrag på löpande räkning eller till fast pris lämna upplysning om företaget tillämpar huvudregeln eller alternativregeln på respektive slag av uppdrag. Detta ser SCB som positivt. SCB ser också positivt på att stiftelser enligt punkt 19.11 ska lämna upplysning om gåvor och bidrag under räkenskapsåret.

3.6 Kapitel 21 – Särskilda regler första gången årsbokslut upprättas enligt detta allmänna råd

Enligt punkt 21.5 ska ingen korrigerings i ingående balans göras om företagen tidigare haft egentillverkade materiella anläggningstillgångar vilkas anskaffningsvärden inkluderar utgifter som inte får räknas med i anskaffningsvärdet eller byggnader och mark som tidigare har skrivits upp eller varulager med anskaffningsvärden som inkluderar utgifter som inte får räknas in i anskaffningsvärdet. SCB hade gärna sett att korrigeringar av den ingående balansen krävts av företagen.

Enligt punkt 21.7 måste företagen upplysa om när det allmänna rådet tillämpas för första gången, vilket SCB ser som positivt.

Beslut i detta ärende har avgjorts av generaldirektör Stefan Lundgren i närvaro av biträdande generaldirektör Helen Stoye, chefsjurist Eva Nilsson, avdelningschef Folke Carlsson, enhetschef Margareta Eriksson samt handläggare Ulrika Ansanius och Barbro von Hofsten, föredragande.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Stefan Lundgren

Barbro von Hofsten